

Tisková zpráva

Onkologicky nemocní potřebují více než jen léčbu

14. 9. 2015 Praha

Světové, mezinárodní i národní společnosti sdružující lékaře, zdravotní sestry, psychology, sociální pracovníky a pracovníky dalších profesí, které pracují s onkologicky nemocnými, usilují o komplexní přístup v léčbě tohoto onemocnění. Podpora v oblastech sociálního poradenství a informačního servisu, péče o psychické zdraví, snižování stresu či včasná psychiatrická intervence usnadňuje nemocným i jejich blízkým průchod onemocněním. Psychosociální péče je nejen efektivní, ale i ekonomická. Snižuje například náklady na léčbu bolesti či nespavosti a napomáhá rychlejšímu návratu nemocných na pracovní trh. V ČR je však dostupná jen okrajově.

Akademičtí pracovníci spolu s praxí reagují na stále rostoucí počet onkologicky nemocných a hledají cesty, jak nemoci předcházet a léčit ji a přitom zajistit kvalitu života. Vysoké náklady na léčbu, její dlouhodobost, ale i přibývajícím množství nemocných tlačí na efektivitu léčby. Proto vzniká množství studií a výzkumů, které hledají optimální cesty, které umožní být efektivní a reagovat na potřeby jak nemocných, tak společnosti. Mezinárodní kongresy jsou cestami, jak sdílet výstupy výzkumu i praxe, setkávat se a diskutovat.

Ve dnech 28.7.-1.8.2015 proběhl ve Washingtonu, DC Světový psychoonkologický kongres, na kterém se poprvé setkaly mezinárodní psychoonkologická společnost (IPOS) a americká psychosociálně onkologická společnost (APOS). Této jedinečné události se kromě dalších tří Čechů prostřednictvím svého zástupce účastnila i Amelie, o.s. "Setkání nám umožňuje navazovat a udržovat mezinárodní kontakty, získávat množství podnětů pro vlastní praxi a nezůstávat pozadu světovému dění" říká Michaela Čadková Svejková, která se kongresu zúčastnila. Účast na konferenci byla o to cennější, že bylo možno zblízka pozorovat rozdílné přístupy v různých částech světa na základě kultury či geografického umístění. Kongresu se účastnili zástupci z více jak čtyřiceti zemí světa. Výstup z kongresu ve formě krátkého souhrnu, budou prezentovány jako poster na konferenci "I slova léčí II." v Praze 5. listopadu 2015.

Mezi množstvím témat, která zazněla na kongresu, opakovaně zaznívala problematika nákladovosti péče versus její kvalita z pohledu příjemce – nemocného. Situaci shrnula ve své přednášce "Výzvy 21. století v doručování kvalitní individuální péče" MUDr. Patricia Ganz jako problematiku zaměřenou na nemoc, nikoli na nemocného. Množství příkladů nabízelo řešení problematiky pacienta jako účastníka rozhodování v příkladech individualizovaných, webových registrů, kde je možné získat informace, sdílet a setkávat se, ale také být aktivní součástí výzkumů a tak nejen získávat, ale i participovat.

V ČR, stejně jako v dalších zemích bývalého východního bloku je však situace jiná. Pravděpodobně by se dala shrnout pod heslo prezentované zástupcem Psychoonkologické federace, která sdružuje 28 zemí světa – prioritou je léčba a přístup k ní, teprve po jejím zajištění je možno realizovat psychosociální péči. Tomu odpovídají i závěry přehledové studie realizované Sociologickým ústavem Akademie věd v květnu tohoto roku, které hovoří v případě jedné z nejrozšířenějších diagnóz (karcinom prsu) o tom, že "lze konstatovat, že tato oblast (odborné podpůrné péče) není v rámci zdravotní péče v ČR dostatečně rozvinutá, a to jak v péči o hospitalizované pacienty, tak v péči o pacienty ambulantní péče".

Amelie, o.s. již devět let nabízí bezplatné služby onkologicky nemocným v Centrech Amelie v Liberci, Praze, Olomouci, a Rakovníku a to formou individuální podpory odborníků, skupinových aktivit, informačním servisem a také na Lince Amelie, která má telefonickou a e-mailovou část. Dobrovolníky Amelie lze potkat v Centrech i na onkologických klinikách v Olomouci, Praze a Středočeském kraji. Amelie zajišťuje také odborné vzdělávání a množství dalších podpůrných projektů.

psychosociální pomoc pro onkologicky nemocné a jejich blízké

Organizace svojí činností pomáhá onkologicky nemocným a jejich blízkým zmírňovat jejich strádání od chvíle stanovení diagnózy, v průběhu onemocnění i v situacích, kdy se člověk vrací do aktivního života nebo naopak umírá. Amelie je jedinou organizací v České republice, která poskytuje psychosociální podporu systematicky a odborně.

Kontaktní osoba: Michaela Čadková Svejková, e-mail: amelie@amelie-os.cz

- Vzhledem k vývoji diagnostiky a technologií, délce léčby i přežití nemocných se onkologické onemocnění již řadí mezi chronická onemocnění.
- Jeho výskyt jej řadí v ČR mezi druhé nejčastější onemocnění vedoucí k úmrtí, hned po kardiovaskulárních onemocněních.
- V ČR žije asi 500 tisíc osob diagnostikovaných onkologickým onemocněním. V Praze je nemocný každý třicátý.
- Onkologické onemocnění zakládá na léčbu v řádu měsíců a poměrně často vede k následnému pobírání invalidního důchodu.
- Dle zjištění výzkumů se při cílené psychosociální péči o onkologicky nemocného dá prokazatelně dojít ke snížení nákladů na léčbu (L.Travado, IPOS: New Cancer Quality Standards, 2005). Je to proto, že včasné podaná a relevantní informace snižují stres nemocného a jeho blízkých, čímž se zvyšuje kompetence nemocného k jednání a rozhodování. Nemocný také mnohem lépe přijímá léčbu, což pozitivně ovlivňuje její průběh, délku jeho přežití a kvalitu jeho života s onemocněním či po ukončení aktivní léčby, včetně situací dožití.
- U dlouhodobě nemocných i jejich blízkých se také rozvíjí často chronický stres, který ovlivňuje zánětlivost i hormonální hladiny, ovlivňuje krevní tlak a ohrožuje kardiovaskulární zdraví (Sephton and Spiegel, 2003.), zhoršuje prožívání bolesti (Sephton et al., 2000; Low et al., 2009.), zvyšuje úmrtnost (Koopman et al., 1998.) či zvyšuje riziko rozvinutí rakoviny (Andersen et al., 2012.).
- Více jak 50 % onkologicky nemocných trpí tzv. distresem, který má nepochybně zdravotní dopady. Dle výzkumů, které uvádí Tschuschke má obtíže v oblasti poruchy nálad a úzkostí až 50% onkologicky nemocných.

Odkazy:

Psychosociální aspekty zdraví a nemoci, Hamplová D., Sociologický ústav AV, Praha

Přehledová studie – Sociálně psychologické aspekty zdraví a nemoci u žen diagnostikovaných a léčených s karcinomem prsu, Březinová K., Hamplová D., Buriánková J., Česká psychologie 2015

Amelie, o.s. – www.amelie-os.cz

Národní onkologický program, <http://www.linkos.cz/narodni-onkologicky-program-1/text-narodniho-onkologickeho-programu-1/>

International Psycho-oncology Society, <http://www.ipos-society.org>

American Psychosocial Oncology Society, <https://apos-society.org>

World Congress od Psycho-oncology, <http://www.ipos-apos2015.org>